

GORISKA KNJIZNICA

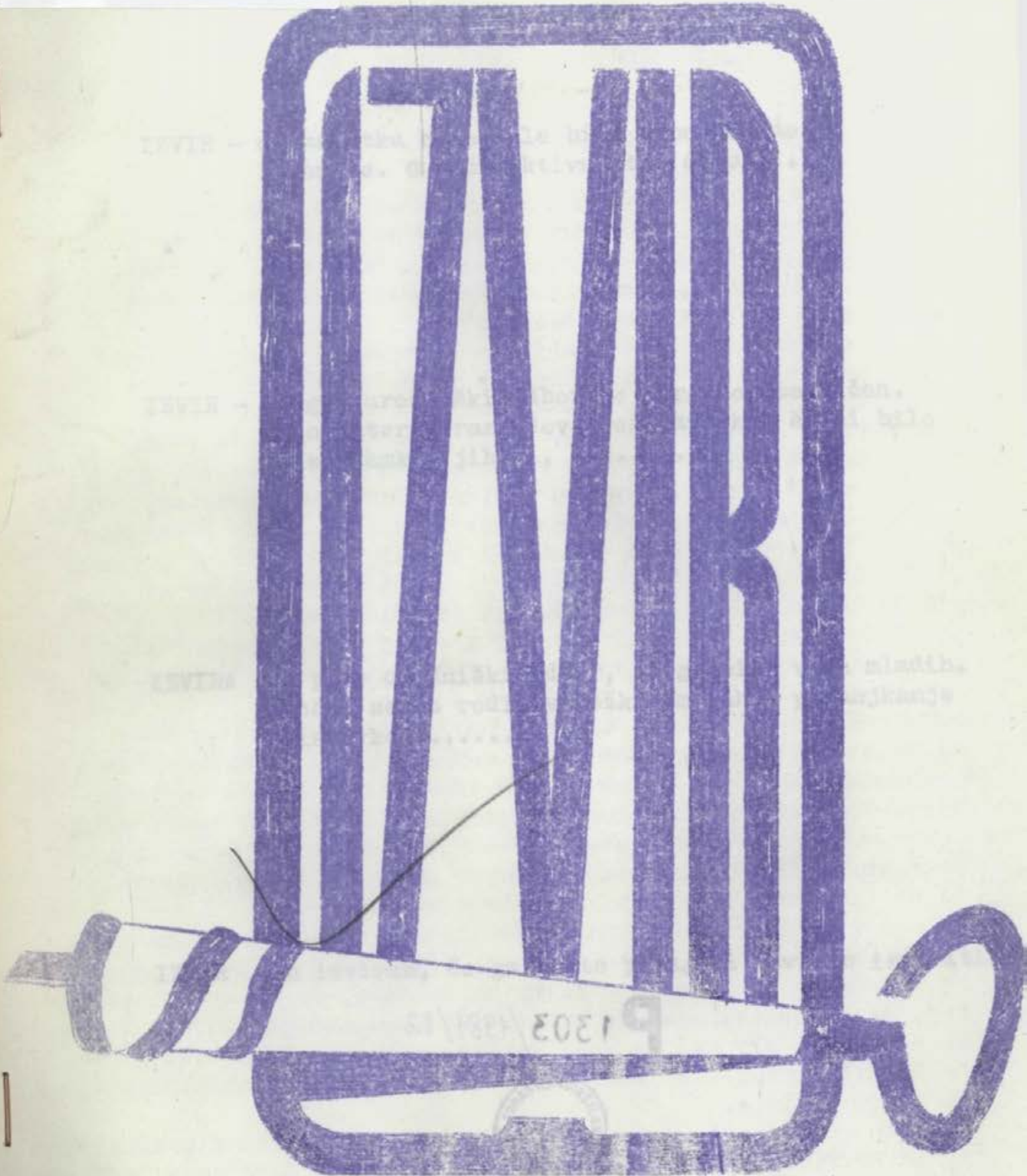
1. + izr. st.

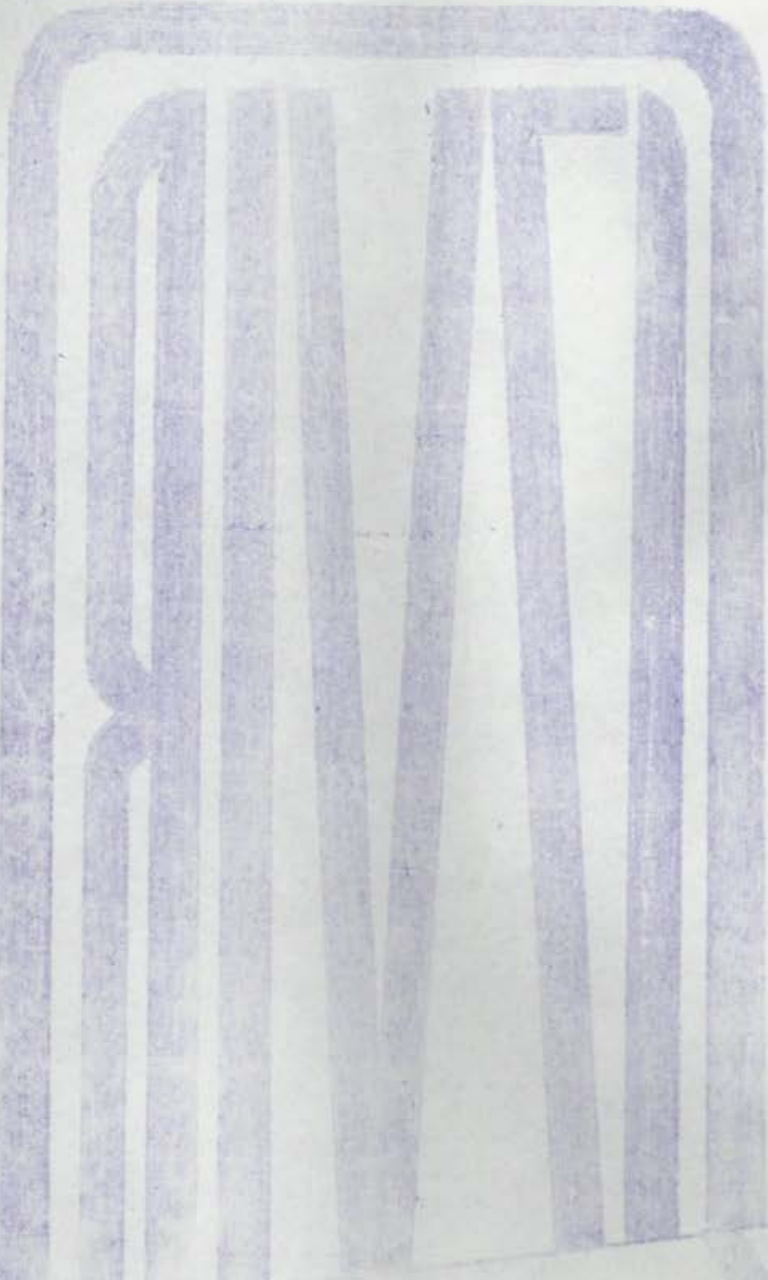
Per 1303/1981/82

10014047

COBISS •

P 1303 / 1981 / 82

D P 14.047 / 1982

IZVIR - na začetku bi morale biti lepe besede.
Pomembne. O naši aktivnosti, delu.....

IZVIR - njegov uredniški odbor je skromno številčen.
Iz nekaterih razredov predstavnikov še ni bilo
na sestanku, jih ni, jih.....!

IZVIRA ne piše uredniški odbor, je glasilo vseh mladih.
Končno se je rodil v težkih mukah - pomanjkanje
prispevkov.....

IZVIR bo izviren, če ga boste pomagali izvorno izviriti.

MOJ SVET NAŠ SVET MOJ SVET NAŠ SVET MOJ SVET NAŠ

Svet, v katerem bi hotel živeti

Sanje ali resničnost. Sanje. (Mogoče sanje o bogastvu ali revščini.) Močan sunek vetra in megla se vzdigne, potok presahne in žejen si v svetu resničnosti. Beg se ni posrečil, psi so te zavohali, nevoščljivo so planili za teboj, toda navsezadnje je to njihova dolžnost.

Deček se igra na hladni zemlji, s prsti orje po njej, roke so otopele, nič ne čutijo, da iz nohtov teče kri. Toda srce čuti, topla kri ga greje, zemlja ni več hladna niti trda. Tedaj priteče mati. O, ubogi otrok, saj se bo v tem mrazu še prehladil. Krvavi, roke mu je treba povezati. Ali mogoče srce! Žarž obraza mu izgine, oči niso več modre.

Ko ga mati položi v toplo in mehko posteljo, mu iz očesa prikaplja solza. Joče. Toda to ni jok starih ženic, ki na pokopališču obupano stokajo in vzihujejo za človekom, ki ga niso nikoli poznale. Ne, v tem joku ni nič hinavščine.

Svet, v katerem bi hotel živeti? Kje si? Ali obstajaš? Da, to je tisti svet, na katerega vsak dan pljuvam in v katerem sem ravno toliko vreden kot črv v sočnem jabolku.

Toda zakaj tako! Ali ne bi bilo bolje živeti v svetu, kjer bi lahko bil človek, kjer bi za dobroto dobil dobroto in za ljubezen ljubezen? Še sam ne vem zakaj. Toda kaj bi mi v takšnem svetu pomenili ljubezen, dobrota. Bilo bi vse nekaj vsakdanjega. Kaj bi bila ljubezen, za katero se ne bi bilo treba truditi, ki bi ti jo ponujali kakor na krožniku. Ali bi bila to še ljubezen ali bi bil jaz še človek?

Če sem v takšnem svetu, moram pač živeti v tem svetu, pa čeprav ni tisti, ki bi ga hotel imeti. Življenje je kakor ogledalo, če se mu nasmehneš se ti bo nasmehnilo, če pa se mu nakremžiš, ti bo pokazalo kislo kumaro. Človeku pač ni usojeno živeti po božje. Ali naj se zato jezimo in preklinjamo usodo. Ne, to bi bilo ravno tako pametno, kot če bi na novo obleko prišli staro zaplato.

Življenje ni veselo potovanje, na katerem je treba čimveč videti in se čimbolj zabavati, pa tudi ni pogreb. Življenje je delavnik.

M D B 5. MAJ V KRAGUJEVCU

Za sodelovanje na mladinski delovni akciji sem se odločila iz več razlogov. Hotela sem spoznati, kakšno je delo in življenje v brigadi, želela videti še en košček domovine, spoznati ljudi. Za prvo je bilo prilik dovolj. Z vsakodnevnim delom sem lahko spoznavala vrenost svojih rok in hkrati strojev, ki jih imamo danes na razpolago za najrazličnejša dela. Zakaj strojev? Ob kopanju rečne struge se človek kaj kmalu zave, kako majhen in nemočen je v primeru s stroji, ki opravijo delo, za katerega se človek ure in ure poti pod vročim soncem, v zanemarljivem času. In samo zaradi tega se mi je nekako vrivala misel: ali ni mar nesmiselno organizirati mladinsko prostovoljno delo tam, kjer bi stroj lažje in najbrž tudi ceneje opravil dano delo, kopa bi se lahko odločili za kaj takega, kar stroj teže stori, bodisi zaradi težavnega, nedostopnega terena ali pa iz drugih vzrokov. Zdi se mi, da enomesečno -lahko bi rekla - vzdrževanje tristotih in več ljudi le ne predstavlja ravno majhnega denarja. Kljub vsemu, da se organizira MDA tudi in včasih predvsem zato, da bi se mladi med seboj spoznavali in praktično izvajali geslo "Bratstvo in enotnost", MDA ne bi smele biti same sebi namen. Sicer pa moram priznati, da sem se ^{na}ZMDA Kragujevac št enkratno počutila. Vstajali smo zgodaj, spat hodili pozno, delali sto in eno stvar in bili kljub napornemu delu polni energije. Čudno je pravzaprav, kako hitro se človek privadi novemu načinu življenja. Če bi zdaj kdo predlagal samo (povprečno) štiriurno spanje na dan, bi mu zabrusila, da je zmešan; a takrat se mi ni zdelo hudo, čeprav so mi včasih lezle oči skupaj od zaspanosti, vendar bi mi bilo gotovo žal za vsak trenutek, ki bi ga zamudila. Ja, še bi šla na MDA, vendar pa mi moja hranilna knjižica in načrti tega nikakor ne dovoljujejo.

Valentina

SEZONSKA ZAPOSILITEV

Denar. Beseda, po katerem se marsikomu ušesa in oči na široko odprejo. Med počitnicami sem bila tudi jaz ena izmed mnogih sezonskih delavcev. Prav gotovo ni treba posebej razlagati, zakaj sem si del najlepšega šolskega leta - počitnic, odtrgala za delo v tovarni. Bližalo se je usmerjeno izobraževanje, v katerega sem hotela vstopiti tudi jaz, z njim pa tudi lepe, visoke cene. Delo sem si našla sama, čeprav sem velikokrat potrkala na vrata Mladinskega servisa, ki so vedno ostala nema.

Trinajst dolgih, napornih, pa tudi lepih delovnih dni sem preživela na Lipi, natančneje v lakirnici. Lak sem dobro prenašala in s tem nisem imela težav. Ker pa težave morajo biti, so nastopile drugje. Delovodja, prijeten mož srednjih let me je dodelil dvema delavkama, ki naj bi jima pomagala to in ono. V začetku niso bile preveč zadovoljne z mano, saj sta vedeli, da mi bosta morali še marsikaj pokazati, me usmeriti v tok pridnih delavk. S strahom sem jih spraševala, kam naj položim predale, kje je topla voda itd. Sprva so mi sicer osorno odgovarjale in se nič kaj preveč zanimale zame. K sreči sem se kmalu privadila tovarniškemu življenju in pridno delala svoje delo. Tolažila sem se s tem, da je vsak začetek težak. Lahko rečem, da sem bila v svoji prvi delovni praksi kar nekajkrat izkoriščena. Prvi dnevi so bili najtežji. Delala sem brez presledkov, ubogala in izpolnjevala vse, kar mi je bilo ukazano. Nase nisem kaj preveč pazila, kot dokaz pa je bilo vedno več modric na rokah in nogah. Teden dni po končanem delu sem nosila samo hlače, saj so bile moje noge vse prej kot lepo zagorele. Delo in z njim življenje je teklo naprej in za sabo puščalo sledove, sončnih in senčnih strani. Delavke so opazile mojo marljivost pri delu in me nekega dne presenetile z vprašanjem: "Rahela, le kdo te je napumpal, da tako garaš, saj nisi v lagerju, odpočij se in vdihni zrak!" Nisem jih razumela. Prve dni so me priganjale k delu, sedaj pa tako pomilovanje. Nekaj večerov sem še razmišljala o tem, potem pa sem si mislila, da sem se delavkam morda zamerila in so si morda v meni predstavljale njihove sinove in hčere. Dnevi so tekli naprej, kot bi bili na električni pogon. Vedno bolj mi je ugajalo takšno življenje. Kot novinarko (po tistem rečeno), me je zanimalo delavsko življenje, opazovala sem odnose med delavkami, ki pa pogostokrat niso bili tako čisti in nedolžni kot so se kazali na zunaj, obenem pa sem tudi na lastni koži občutila delavski kruh in bila na to zelo ponosna. Delavke so me vzele za svojo, postala sem član te velike družine delavcev. Dobila sem tudi nekaj vrstnikov, s katerimi smo se pogostokrat nasmejali na njegov ali njen račun in si tako krajšali dolg, osemurni delavnik.

Prvi september se je bližal z ogromnimi koraki, takšnih še Martin Krpan ni delal. Poslovila sem se od svojih novih prijateljev in obljubila, da se še oglasim, če ne drugače, samo na obisk. Dese- tega septembra je bil moj najsrečnejši dan, saj sem v rokah drža- la svoj težko prisluženi denar. To je nekaj čisto drugega kot če ti denar v roko potisne mati. Plačana sem bila po opravljenem de- lu, marljivosti dela.

In glej, nisem se zamanj trudila, saj sem dobila štiri stotake, ki sem jih neštetokrat obrnila in preštela.

Dornik Rahela, 1.družb.

DELO	DELO	DELO	DELO	DELO
DELO	DELO	DELO	DELO	DELO
DELO	DELO	DELO	DELO	DELO
DELO	DELO	DELO	DELO	DELO
DELO	DELO	DELO	DELO	DELO
ODMOR	ODMOR	ODMOR	ODMOR	ODMOR
DELO	DELO	DELO	DELO	DELO
DELO	DELO	DELO	DELO	DELO
DELO	DELO	DELO	DELO	DELO
DELO	DELO	DELO	DELO	DELO
DELO	DELO	DELO	DELO	DELO

KAKO ŽIVIMO, KAKO ŽIVITE, KAKO ŽIVIJO, KAKO ŽIVIMO, KAKO

Tu sva. Iz ajdovskega dijaškega doma se sliši razposajeno vpitje. S pogledi se srečava, nato pa jo pogumno mahneva proti vходу. Skoraj trčiva v dolgo vrsto lačnih, ki potrpežljivo čakajo na porcijo, ki bi jim vlila novih moči. Zbegano gledava, kam bi vstopili, odločiva se za srednjo pot, (ta je najboljša), in odpreva vrata v neko učilnico. Z velikimi očmi naju pogleda skupina učencev, ki je rayno sredi najbolj dinamične igre pink ponka. Ugotovili sva, da sva tu nekoliko odveč, saj so se glasovi prej razigranih učencev nekoliko znižali. Zaradi tega sva sklenili, da raje poiščeva pisarno. Z iskanjem ni bilo težav, saj je kot naročena prišla vzgojiteljica in naju prijazno povabila v pisarno. Ko sva sedli je Rahela zečela: "Sva učenki družboslovne šole, sem pa sva prišli v okviru novinarskega krožka z nalogo, da narediva anketo o življenju učencev v vašem dijaškem domu, zato bi rabili nekaj zgovornih učencev!". Kmalu so se odprla vrata in izza njih so pokukale kuštrave glave. Ko sva jim objasnili, zakaj jih motiva, sva jim povedali, da od njih pričakujeva odkrite odgovore in upava, da pogovor ne bo potekal tako, kot med sodnikom in obtožencem. Reakcija je bila očitna, saj so se togi obrazi takoj razpotegnili. Naši sogovorniki so prihajali iz Kobarida, Izole, Goriških Brd, Zadloga in Banje Luke. Vsi iz prvih letnikov. "Povejte nama kaj vam je v tem domu všeč in kaj vam ni. Morda za začetek, kako poteka vaš vsakdanjik?" Učenec iz Kobarida se je prvi ojunačil: "Vstajamo ob 6.30^h, do 7^h moramo pospraviti in se obleči. Sledi zajtrk, nato pa gremo v šolo. Od 13^h - 14^h nas čaka kosilo, ob 14.30^h pa se začnejo učne ure, te trajajo do 16^{30h}, odmor do 17^h in še ura učenja do 18^h. Od 18^h do 20^h je večerja. Vsi učenci naj bi bili v domu do 21^h, luči pa bi morale biti ugašene ob 21³⁰." Tako, led je bil prebit. Povedali so nam, da se pri učnih urah ne naučijo veliko. Kot vzroka so navedli lastno disciplino, ki pa je predvsem posledica pretesnih učilnic. Kdor bi se hotel izogniti hrupu in iti v sobo, mu to ni mogoče, ker so sobe v času učnih ur zaklenjene. V sobah je slaba razsvetljava, pa tudi stolov in miz ni. (Torej so le gole postelje in tesne omare). V sobi so najmanj 4 učenci, in najbolj pogoste so sobe s kar 8 učenci. Ob zadnjih nalivih so se pojavile prave poplave zaradi dotrajanih okenskih okvirov. "Kako je izkoriščen vaš prosti čas?" "Igramo namizni tenis, gledamo televizijo..." "Samo to, a krožki ne delujejo? sva se začudili. Takoj so namapojasnili, da krožkov zaenkrat še ni, upajo pa, da bodo vsak čas začeli. Pogrešajo predvsem šport, saj je eden od učencev izjavil, da že razmišlja o treniranju rokometu pri LIPI. Imeli smo občutek, da je tu vmes premajhna angažiranost, zaradi katere je njih prosti čas slabo izkoriščen. Učenci, ki so v isti skupini, dobijo vsak drugi ali tretji

dan (glede na predstave v mestu) dovolilnico za izhod iz doma. Dali sva besedo tudi učencu iz Banje Luke, ki je vse dotlej molčal. "Kako je organizirano pranje predvsem za vas učence iz drugih republik, ki ostajate tu po več tednov?" "Pere nam periča, pranje je skupinsko, zanj pa učenci nič ne prispevajo, kajti perico plačuje domska skupnost." Zvedeli smo tudi, da učenci mesečno odštejejo za dom 2800 dinarjev, za novi dom pa pričakujejo, da bo cena poskočila na 3200 dinarjev. "Ko smo že pri novem domu, kaj od njega pričakujete?" naju je zanimalo. Na to vprašanje je bilo slišati različna mnenja: slaba stran je ta, da bo tam večja skrb za vso družbeno lastnino, pričakujemo pa, da bodo krožki začeli delovati, saj bo več pogojev za to! Menili sva, da imava mnenj učencev že dovolj in bi se morali še malo pogovoriti z vzgojiteljico Janjo Hožič in nočnim vzgojiteljem. "Koliko je učencev v vašem domu?" "V vseh treh zgradbah imamo okrog 170 učencev!" Se torej vaš dom deli, od fantov sva zvedeli, da so dekleta v drugi zgradbi?" Dom je v treh zgradbah: na Goriški (tu so najslabši pogoji), Idrijski, dekleta, teh je le 7-8 pa so v garsonjerah, ki jih je dalo v najem SGP Primorje, ker doma, kot je bilo rečeno v pogodbi, ni zgradilo pravočasno. "Nekateri učenci se pritožujejo nad šibkim zajtrkom, kaj pa vi menite o tem?" Vzgojiteljica je trdila, da je po njenem mnenju hrana dobra, obrvi pa je namršila, ko je padlo vprašanje o sanitarijah. Topla voda teče samo pod tuši, sicer pa so sanitarije premalo urejene. "Kateri so po vašem mnenju vzroki, da krožkov še ni in kako sploh gledate na odnose med učenci?"

"Odnosi med učenci so še kar dobri, vendar je še vedno čutiti konflikt med učenci iz drugih republik in med Slovenci. Prisotno pa je po moje tudi versko nasprotje, n.pr. med muslimani in pravoslavci. Krožkov ni zato, ker primanjkuje prostora, pa tudi vzgojiteljev, ki bi vodili krožke, ni. So pa komisije za šport, odnose med učenci, higieno in hrano, predsedstvo ZSMS in proslave. "Torej ni potreben usposobljeni kader?" "Morda res.....!" "Ali imate že izdelan načrt za krožke in izvenšolske dejavnosti v novem domu, -skratka kaj vi pričakujete od te pridobitve?" "Veselimo se, da bo odpravljena prostorska stiska, ki jo trpimo zdaj, kar pa se tiče krožkov, še ne vemo..... t^u se je pojavila zadrega. Eden od načinov bi bila pomoč ZSMS, prav gotovo pa bo to nevšečnost odpravila povezava s srednjo gradbeno šolo.

S tem sva pogovor končali. Prijazna vzgojiteljica sta nas povabila na ogled sob, kjer sva se lahko prepričali o stanju doma in bili priča izredno prisrčnemu odnosu učencev do vzgojiteljev. Zahvalili sva se vsem, ki so nama pomagali, da sva dobili pravi pogled na stanje v domu. Zaželeli sva jim, da bi se jim vsi njihovi upi in želje izpolnili v novem domu.

In še drugi obisk..... pri učencih PGŠ

- Kako imate razporejen čas za učenje in kdaj imate obroke?
- Vstajamo ob 6^h. Ob 7^h imamo zajtrk, nato od 8^h- 9^{30h} čas za učenje. Sledi polurni premor. Potem gremo na kosilo in takoj za tem v šolo. Pouk končamo največkrat ob 19⁴⁰, povečerjamo in ostane nam le še toliko časa, da se pripravimo za spanje ob 21³⁰. Prostega časa med tednom nimamo. Ostanemo nam le sobote in nedelje, vendar če hočeš redno delati, moraš risati načrte in programe čez soboto in nedeljo. Tako prostega časa pravzaprav ni. Urejene imamo tudi izhode, in sicer vsak večer do 21^h, ob sobotah pa do 21³⁰. Dvakrat tedensko imamo tudi izhod v kino. Edina zabava v domu pa je televizor in miza za namizni tenis, ki stoji sredi hodnika. Pogrešamo večnamenski prostor, kjer bi lahko poslušali glasbo, igrali šah ali brali knjige. Vse to počnemo sedaj v učilnici, in to le, ko se v njej nihče ne uči. To pa je le redkokdaj
- Kako je s sobami. So tudi tu težave?
- O tem sploh ne moreš govoriti. Sobe moraš videti. So precej vlažne, v njih pa je mnogo postelj. Celo osemnajst. Do predkratkim smo bili malo pogrjnjeni, sedaj pa smo dobili še eno odejo in je boljše, ne vemo pa koliko časa. V sobah imamo samo po eno mizo in se zanjo zato večkrat kregamo. Kot veš dom ni ogrevan, zato nas pozimi krepko zebe. Včasih imamo tudi poplave, v večini sob pa že odpada strop. Sobe čistimo sami. Vsak dan imamo dežurnega, ki očisti sobo in poskrbi za red v njej. Problemi so tudi s kopalnico. Ta je zunaj in zato moramo po kopanju čez dvorišče, da pridemo do sob. Da dobimo toplo vodo vstajamo ponoči in gremo skozi okno ven, ker so glavna vrata zaklenjena. Glavni problem pa je, da imamo za 180 učencev, kolikor nas je v domu, le 6 tušev. To pa je vsekakor premalo.
- Kaj pa pranje? Kako imate to urejeno, saj večina ne hodi domov tako pogosto?
- Pranje je sicer urejeno. Pere nam perica, le nogavice in jopiče si moramo sami prati. Kot si že omenila, ne hodimo često domov. To je velika težava, posebno za prvošolce. Prehod iz tako različnega okolja je za mnoge zelo težak. Letos jih je pobegnilo domov kar 16. Ostali gredo domov zelo redko, vendar porabimo precej časa za vožnjo, pa tudi mnogo denarja porabimo.
- In kako je s hrano?
- Tudi s hrano nismo preveč zadovoljni. Zdi se nam, da so premajhne porcije. Hrana je sicer vedno topla, le ob nedeljah zvečer imamo suhi obrok. Glavni problem pa je popolnoma drugačna hrana, kakršne smo navajeni. Motijo nas enolončnice in pašta. Imamo sicer komisi-

sijo za prehrano, vendar je težko doseči drugačen jedilnik zaradi različnih interesov učencev. Prišli smo namreč iz različnih okolij in zato so naše želje zelo različne. Ta neusklajenost se kaže tudi na drugih področjih. Hoteli smo organizirati ekskurzijo, pa je bilo premalo interesentov, da bi lahko imeli svoj avtobus. Tako ni bilo z ekskurzijo nič. Nekateri se namreč težko vključijo v novo okolje. Ne morejo si najti prijateljev in to se pozna tudi v odnosih znotraj doma. Radi bi se bolj povezali z učenci šolskega centra. Radi bi obiskovali njihove plese, kot smo n.pr. bili lansko šolsko leto prisotni na enem izmed njih. Vemo sicer, da na nas ne gledate tako kot na slovenske prijatelje, da je med nami vsekakor neka odtujenost in vemo tudi, da so zanj krivi prav nekateri posamezniki naše sredine, ki mečejo slabo luč na vse nas. Prav zaradi tega pa bi se radi bolj povezali.

- Mogoče se bo to izboljšalo, ko se boste preselili v nov dijaški dom in bomo imeli skupen večnamenski prostor.
- Morda, toda mi si od novega dijaškega doma ne obetamo dosti več. Izboljšale se bodo sobe, ki bodo ogrevane, imeli bomo boljše učilnice..., mislim pa, da bodo odnosi ostali še vedno krhki. Zbližali se bomo verjetno le v delu, ki ga sedaj opravljamo interno. Mislim na proslave, predavanja, verjetno pa bo možno razviti tudi druge dejavnosti, šport, mladinsko organizacijo, komisije na tehničnem področju....

- Smem izvedeti, kako je s plačevanjem oskrbnine v domu?
- Zakaj ne? S finančno krizo se srečujemo prav vsi učenci. Res, da imamo dobre štipendije (od 2000 do 4000.- din) vendar odštetejemo za oskrbnino v domu 2800.- din. Tako se večkrat zgodi, da na izplačilnem kartončku ne piše nič, kar pomeni, da se štipendija pokriva z oskrbnino.

- Kako pa se razumete z vzgojitelji?
- Odlično. Čez vzgojitelje pa res nimamo kaj pripomniti. Res, da se včasih razjezijo, toda večkrat to zaslužimo. Sicer so pa odlični. Nikoli nismo sami v domu. Vedno je navzoč kdo od učiteljev, če bi se kaj zgodilo. Kadar smo v stiski, se vedno lahko obrnemo nanje, vedno so pripravljeni pomagati. Zaslužijo odlično oceno.

Tjaša in Alenka

POGOVOR S TOVARIŠEM RAVNATELJEM

1. Kaj menite o razmerah v sedanjem dijaškem domu in kakšna je sedanja povezava med učitelji srednje gradbene šole in vzgojitelji dijaškega doma?

- Razmere v sedanjem dijaškem domu so zelo slabe, najslabše za učence v spodnjem domu. Čeprav se učenci in učitelji trudijo, se teh razmer ni dale izboljšati, ker je to slaba in zelo stara stavba. Slabo pa je tudi to, da imajo učenci v domu dom tam, šolo tukaj, delavnice spet drugje. Vsako stvar na več straneh. To se bo sedaj z novim domom in šolo uredilo. Trenutna povezava med učitelji in vzgojitelji je dobra, med seboj kar dobro sodelujemo. Vzgojitelji prihajajo na vse govorilne ure svojih učencev ter na vse konference in sestanke. Sproti so obveščeni o vsem, kar se dogaja na šoli.

2. Do sedaj še ni bilo deklet v dijaškem domu. Kako ste reševali ta problem?

- V začetku smo res mislili, da bo to velik problem. Za dekleta sta šola in dom iskala sobe pri privatnikih. Potem pa se je SGP "Primorje" samo ponudilo in odstopilo nekaj svojih garsonjer. To je še kar dobra začasna rešitev.

3. Konec tega meseca bodo odprli nov dijaški dom. Kako bo tam? Kakšna bo povezava, ko bo naslednje leto odprta tudi šola?

- Najprej moram poudariti, da učenci poklicne gradbene šole pomagajo že več kot mesec dni pri urejanju, čiščenju in nošenju, da bo dom čimprej odprt. Tako se bo po dolgoletnih prizadevanjih le uresničila želja učencev, učiteljev in delavcev doma. Ko so pripravljali že samo idejno zasnovo za nov dom in šolo ter po posvetovanjih in razpravah v Izobraževalni skupnosti Slovenije, je padla ideja, da bi bila šola in dom en objekt. To bi pocenilo gradnjo, ker bi potem imeli nekaj skupnih prostorov - skupen večnamenski prostor, administrativne prostore, kuhinjo in jedilnico. Delo v šoli in domu bo tako bolj povezano. Zato se tudi s 1.1.1982 delavci doma in šole združujemo skupaj. Dom učencev bo s tem postal del srednje gradbene šole. Smisel skupne gradnje je v tem, da bo ves kompleks med seboj povezan. Učenci bodo lahko po hodnikih odšli do delavnic (ki bodo tudi nove) in telovadnice. Tako bo končno vse združeno na enem samem mestu.

IZ NAŠIH PREDALOV, IZ NAŠIH GLAV, IZ NAŠIH SRC, IZ NAŠIH

POTOVANJA

Začelo se je moje blodno popotovanje. Najprej mi je nasproti pribrenčala muha. Bzzz... Njeno brenčanje mi gre na živce. Ne maram muh s prosojnimi krili. Če bi jaz bila Nekdo, bi ustavila vzorčasto muho. Končno, muha s prosojnimi krili je izginila tako nenadoma kot se je prej pojavila.

Pred mano so se odprle nove poti, ki so nestrpno čakale, da me vsrkajo vase. Izbrala sem skrajno levo in ostale so se razočarano umaknile. Moja pot je bila pot Ur. Bile so različnih oblik, oddajale so različne zvoke. Vsaka se je ošabno držala zase, a vse so služile istemu namenu. Tu je kraljeval brezoblični stvor s sivo brado, imenovali so ga Strec Čas, in vsi so bili pred njim ponižani in priliznjeni. To je bil dolgočasen stavec, nikjer ga ni bilo konca in vedno je pripovedoval isto zgodbo, staro na nevem katero potenco let. Zdi se mi, da sem bila njegova ujetnica na milijone let.

Ko sem prišla v ulico Zrcal, sem bila siva in zgubana. Okoli mene so bila samo zrcala in tisoče stark v njih. Vse so delale natanko enake gibe, niti ena ni hotela biti drugačna od drugih. Obraz nobene od njih ni izražal ničesar. Bledlo se mi je od enoličnosti. Začela sem bežati, vendar sem omahnila in padla. Zbudila sem se v brezoblični sivini radioaktivne vode. Okrog mene so plavala trupla mrtvih rib z izbuljenimi očmi in razparanimi trebuh. Vsenaokrog je zaudarjalo po smrti. Tega vonja ne prenesem. Vedno enak je, moreč in smrdljiv.. Mislim, da sem prav zaradi njega umrla. Niti s tem še ni bilo konec enoličnosti. Vse bolj je prodirala sivina na dan, dolžina je postaja vse daljša. Pred mano so se vrstile vedno enake slike, enaki trenutki. Nihče ni prišel, da bi me pokropil. Ostro sem začutila Samoto in žalost. Proč od vsega živega, sama, sama, sama.

Mrtve ribe so pametna bitja. Kot bi vedele, kaj se v meni dogaja, so prišle in mi obljubile pogreb. Spet eden od navadnih pogreb, sem si mislila. Ampak ne... Že za to ne, ker so me pokopale mrtve ribe. Položile so me v čudno rakev in sprevoz se je lahko začel. Zaslišala sem Requiem, glej čudo, - oživela. "Oprostite mi, drage moje mrtve ribe, ampak oditi moram. Kliče me glasba!". Razumele so me in odprle pokrov krste. Spet sem bežala. Moj cilj je bil vse otipljivejši. Obstala sem kot vkopana. Vsak s svoje strani sta k meni prihajala stavec in deklica. Starcu je bil obraz mladostno razigran, a dekličin je v svoji mladostni lepoti skrival tisoče let. Requiem se je začel spreminjati v pesem iz neštetihih grl: Če bi jaz bil Nekdo, bi plevel spremenil v cvetje, ustavil bi vzorčaste muhe, podaril bi vam ljubezen. Če bi imel čudežno moč, ne bi množično umirale ribe

in svet bi bil topel za vsakogar.

Ta trenutek se je Sivina, ki me vedno spremlja, osramočena in ponižana odplazila. Deklica in starec sta se me dotaknila v isti sekundi.

"Pojdi z nama!"

Jaz sem samo stala in gledala. Onadva pa sta se začela oddaljevati. Hotela sem zakričati počakajta, toda ostala sem nema. Kmalu je utihnila moja pesem, odšla sta moj starec in deklica. Izza vogala se k meni plazi Sivina in spet začenjam novo blodno potovanje.

VEM

Vem, ko bodo ugasnile luči,

ko bo umrl dan

in se rodila noč,

bo v meni kot že mnogo

noči spet umrla pesem.

Odhajala bo počasi in nikoli več

se ne bo vrnila.

Zaprla bom oči,

sveča bo dogorela in veter utihnil.

Nocoj bom spet sama.

OSMRTNICA

Glej!
Velik črn madež
v tvoji duši.
Krvave solze
na mojem licu.
Brez besed.
Brez razloga.
Brez razlage.
Odiči tiho,
tiho in počasi,
da te ne bom slišala!

ZIMA

Bilo je prvič.
Bila je zima.
Pozabila bova
in pokopala vse spomine.
Slike odkrivajo dneve,
mesece.
Potopljena vanje
uničujem sardonosni občutek
osamljenosti in žalosti.
Bila je zima,
polna sreče in ljubezni.
Zdaj je pomlad.
žalostna in jokajoča pomlad.

IZGUBLJENA

Kot izgubljen
zvezdni utrinek v vesolju
izgubljam sanje.
Hodim naprej,
ker ni poti nazaj.
In vsak korak
je nova stranpot.

LIST NEKEGA DNEVNIKA

Ne, ne! Saj se bom še zadušila v vsej tej gnusobi. Tako je vse trhlo in ničvredno. Životarim ob svoji senci in premišljujem o čem boljšem. Ali sploh obstaja kje kaj boljšega, lepšega? Vsak dan stopam po istih ulicah, srečujem iste mrke obraze, poslušam iste neumnosti. Živeti, da, toda ne tu, ne med temi ljudmi!

Je bilo sploh kdaj bolje? Ne vem. Toda verjetno ne. Vedno se ti nekdo smeje, te obrekuje.

In potem še ti. Pustil si me ravno v tem kočljivem trenutku. Pustil si me samo in odšel, ne da bi sploh vedel, kaj podiraš za seboj. Ne, saj ni bilo dolgo, le pet mesecev sva bila skupaj - toda: Bilo je lepo. Ne veš? Torej mi verjemi! Toda nočem vrnitve. Ne, ne, vse bi samo pokvaril, če bi se sedaj vrnil. Ne podiraj še teh sanj, ki so mi ostale. Bilo je lepo in še vedno te imam rada, samo nikar se ne vrni nikoli več. Vsaj to me ubogaj! Saj si tako vedno delal vse po svoje.

Se še spominjaš, kako sva kradla češnje? Kako sva skakala čez potok? In kako sva plesala? Da, s plesom sva živela, bila sva eno z njim.

Spomini, kako lepi spomini!

Ne spominjam se, da bi bila kdaj srečna v svojem življenju. Vendar sem tedaj bila. Pa čeprav samo pet mesecev od vseh dvesto šest mesecev mojega življenja. Včasih sem tudi jokala; o, kako sem jokala. Vendar sem skrivala pred tabo te solze, ker vem, da jih sovražiš. Tako sem se bala, da te ne bi izgubila. Mogoče sem bila v tem tudi malce sebična, ne vem. Hotela sem te le zase, ker sem te tako zelo ljubila. In mogoče sem te prav zato tudi izgubila.

Ne, sedaj ne obtožujem tebe. Le račune bi rada poravnala z mojo vestjo. Topej ne smem lagati; razumeš?! Samemu sebi pa tako ali tako ne moreš lagati. In prav zato je vsa ta stvar še toliko bolj boleča.

Zbogom, privid brez senc!

Sava

MOJA ZEMLJA

Jutro: Sunce se diže iznad planina.
Urale zelene obasjava svojim sjajem
Grubo istjeraje magle iz nizina
Ostavlja lijepe pejzaže pod svojim odsjajem.

Sunce budi ovu zemlju, budi život ova dana
Ležišta ostaju prazna, život je hitar kao rijeka
Automobili, nad gradom se čuje njihova jeka
Vlasnici njihovi jih voze lica nasmijana.

Iako mala, ona je zame lijepa
Ja je volim; njena prošlost zame nije slijepa
Ako je voliš neka ti bude domovina.

TOX

Ispod jedne male stijene
hladna voda izvire
prolazi kroz livade pokošene
i u male potoke prodire.

Te prepreke za nju nema
koja bi je spriječiti mogla
sve adute ona ima
do rijeke da bi stigla.

Tu se za nju trka počne
do mora kao će sići
po poljima i brdima
da je neče koja stići

Željko Tjeglić, 2.a T

NAŠE DELO.... NAŠE MISLI.... NAŠE DELO.... NAŠE MISLI....

NARAVOSLOVNI DAN

Vsi učenci srednjega usmerjenega izobraževanja imamo na programu pet naravoslovnih, kulturnih in fizkulturno-obrambnih dnevov. V torek 6. oktobra smo imeli učenci družboslovnega, živilskega in f razreda prvi naravoslovni dan.

Izpred šole smo odšli do GOBIJ-a, kjer smo se razdelili na tri skupine. Tovariši učitelji so nas obvestili o poteku dneva. Naša-to je prva skupina je najprej odšla na ogled čistilne naprave. Ajdovska čistilna naprava je mehansko-biološkega tipa. Kar pomeni, da se najprej iz vode odstranijo drobni delci in sicer na osnovi filtriranja in precejanja čez rešetko. Temu sledi biološko čiščenje v posebnih bazenih nad katerimi so posebne naprave s pomočjo katerih v vodo vpihujejo kisik. Vendar pa naša čistilna naprava ne odstranjuje kemičnih strupenih snovi, zato ob veliki koncentraciji le-teh pride do zastrupitve. Poleg tega pa je za našo čistilno napravo, ki je šele v prvi fazi izgradnje značilno, da med mehanskim in biološkim čiščenjem poteka sedimentacija blata, ki ga v posebnih silosih prekuhavajo. Za enkrat je v zvezi z odlaganjem še mnogo problemov, vendar pa bodo lahko v bodoče blato uporabljali v kmetijstvu. Kar bo zelo racionalno, saj naj bi Vipavska dolina postala ena izmed treh kmetijskih središč Slovenije. Po ogledu čistilnih naprav smo pomalicali in poklepetali s skupino, ki je bila na vrsti, da si ogleda čistilno napravo. Za tem je bil na vrsti zelo zabaven del, ko smo po travniku stikali za žuželkami in hrošči. Seveda nismo našli nič posebnega, še najbolj smo bili ponosni na gobo, pa smo vseeno zvedavo stikali po zooloških knjigah, da bi v njih našli tudi naše "trofeje". K tem dejavnostim je spadala še orientacija po zemljevidu, iskanje stojišča, orientacija v naravi... Potem smo v gosjem redu odšli proti GOBIJ-u (gradbeni obrati betonskih izdelkov), ki je TOZD Primorja in je znan predvsem po svojih betonskih konstrukcijah. Ogledali smo si železokrivnico, betonarno, laboratorij... Našo pozornost pa je najbolj pritegnil stroj za oblikovanje profilov, ki le - te lahko oblikuje v razne geometrijske like. Po končanem ogledu smo polni vtisov odšli domov.

Nataša, 1. družb.

TELESNO - OBRAMBNI DAN

Za usmerjeno izobraževanje se značilni posebni dnevi: obrambni, kulturni in naravoslovni.

Med drugimi smo že imeli telesno-obrambni, ki smo ga izvedli v Vipavi. Tam nas je z vso prijaznostjo pričakala močna in neprijetna burja. Vendar nobeno izgovarjanje na burjo, nam ni odmaknilo preizkušnje Cooperjevega testa, dvanajst minutni tek. Z negodovanjem smo si nekateri oblekli drese (ne vsi), najbolj pogumna dekleta so vztrajala pri svojem in tekla v kavbojkah in volnenih majicah. Morda so bile za manjše nespretnosti krive tesne kavbojke?! To bodo same najbolje vedele!

Pripeli smo si startne številke, se malo ogrevali, največ z jezikom, pisk piščalke in start. Pri teku nas je ovirala burja in marsikdo se je pošteno prehladil, kar so naslednji dan potrdili že prvi manjkajoči. Dvanajst minut je bila solidno pretirana doba, zato smo si nekateri med tekom privoščili hitro hojo. Seveda so nas med tekmovanjem s samim seboj bodrili sošolci in učitelja. Že po prvem krogu teka smo bili segreti in mraza sploh nismo več čutili. Opaziti je bilo le globoko dihanje, brisanje nosu in resnična vztrajnost posameznikov. Ko smo preboleli to preizkušnjo, nas je čakalo še meta-nje ročnih bomb. Večina deklet se tu ni izkazala, morda zato, ker so nas vsi prepričevali, kako smo nežne in kako strašne so bombe. Razdaljo smo zmanjšali za 5 m. To je le delno pripomoglo k boljšemu rezultatu.

Morale smo braniti svojo neuspešnost, zato smo na pomoč poklicale burjo.

Včasih je pa koristna, ta naša, vipavska burja!!

Rahela Dornik, 1. družb.

SREČNO SREČNO SREČNO SREČNO SREČNO SREČNO

NOVO I N V S A K O L E T O !

KULTURNI DAN

Za 1.f razred, za živilce in nas - družboslovce, je bil kulturni dan izveden 14. oktobra.

Od naših vrstnikov, ki so kulturni dan že imeli, smo izvedeli, kaj so približno počeli, in zdaj smo bili prav radovedni in neučakani. Kmali so nas iz hodnika poklicali v učilnico in začela se je prva ura.

Za prvo uro lahko rečemo, da nas je nekoliko pripravila na tisto, kar bomo kasneje izvedeli. Zanimalo nas je predvsem gledališče, njegova zgodovina in razvoj. Izvedeli smo, da je gledališče izšlo iz obredov na čast bogu Dierizu, bogu veselja, vina, uživanja in bučnih zabav. Iz teh obredov so se kasneje razvili, iz njih pa komedije. Druga in zelo pomembna veja je tragedija. Glede na satire, groteske, muzikle in podobno, se gledališče deli na zabavno in nezabavno (umetniško). Veliko pozornost nam je pritegnila gledališka zgradba, kjer so se nekdanje odvijale igre. Zgrajena je bila v polkrogu, na sredini pa je bil žrtveni kamen, orkestra, proskenion (oder) in v ozadju gledališka zgradba (skene). Zanimivost je v tem, da je vsak gledalec videl enako, neglede na položaj sedeža.

Ko smo spoznali osnovne strani, smo odšli v učilnico fizike, kjer smo vsi razredi skupaj preživeli ostanek našega dne.

Imeli smo namen razčistiti, kakšen je položaj igralca, kakšne nevšečnosti lahko doživlja na odru, kaj vse mora odpraviti, da igro uspešno odigra, čemu se mora odpovedati, in tudi kako je sprejet v naši družbi. Glede slenjega smo se vsi strinjali, da je delo igralca pri nas vzeto še bolj kot zabava, neresnost, kot pa normalen poklic. Ko gledamo neko gledališko igro, prav gotovo najprej pomislimo, da v tem delu sploh ni vložnega nobenega truda, da igralci igrajo le za lastno zabavo. Čele potem, če sploh pomislimo, da je ravno v tem delu, vložjen večmesečni trud in lastna odrekanja. Z namenom, da bi odkrili ostalo, je nekaj učencev stopilo pred kateder in gledalo sliko na steni. Takoj smo lahko opazili, da se nihče od učencev ne more skoncentrirati, poglobiti v vsebino slike. Tudi naslednja skupina, ki je imela nalogo, da si pred katedrom predstavlja svojo najljubšo skladbo, je imela podobne težave, ki pa so bile že manj izrazne. Iz vsega tega sledi, da mora uspešen igralec znati obvladati svoje telo, govor in publiko, da mora odstraniti tremo in se popolnoma skoncentrirati. Vse to se prav gotovo najboljšje doseže z dolgotrajnimi vajami in izkušnjami, ki iz njih sledijo.

Zadnji del našega dne, je bil za mnoge najbolj zanimiv, kajti v njem smo preizkušali naše igralske sposobnosti. Najprej smo se razdelili v tri skupine. Vsaka je imela svojo nalogo: prva - igrati majhnega otroka, druga - igrati mladostnika in tretja - igrati starega človeka. Ob tem smo spoznali, da je najtežje igrati mladostnika, torej samega sebe.

Razdelili smo se v skupine, sestavljene iz petih učencev. Imeli smo nalogo, odigrati poljuben prizor. Za pripravo smo imeli le 15 minut časa. Zelo zanimivo je bilo sledeče dogajanje: igra sama. Veliko smo se presmejali, veliko pa nas je bilo kar nekam začudeno nad pravimi talenti in domiselnostjo.

Ob tem je treba dodati, da nikakor nismo bili vsi za to nalogo in iz tega zopet sledi že prejšnje spoznanje: ni lahko biti igralec.

Vsi, ki smo odšli iz tega dne, smo dobili jasnejšo luč o gledališču in o igralskem poklicu. Pridobili smo si važno spoznanje: Ni enostavno biti igralec, zato delo igralcev bolj spoštujmo.

Vojka Žgavec, 1. družb.

GIB

TELESA

TELO

GIBA

DINAMIKA KRETNJE,

VERTIKALA OBRATA

S T R A Š N O

P L O S K A N J E

Gledali smo proslavo, ki so nam jo v počastitev dneva OZN pripravili učenci obeh četrtyh razredov gimnazije. Glavno vlogo je igrala simbolika, ki za učence prvih letnikov ni bila povsem razumljiva. Prav gotovo nam bo tudi to kmalu jasno in razumljivo. Pesmi so bile dobro izbrane, tudi recitatorji so se odrezali. Kdor je pozorno poslušal, je opazil dve majhni zmoti (napaki), ki so jih zbrani igralci dobro skri-li in pokitali. Med predstavo je bilo premalo gibanja, igralci so sedeli na tleh ali pa celo ležali. Vsakdo si je lego položajev razlagal na svoj način. Eden izmed njih: "Zelo dobro je bilo opaziti, da so nekateri, ki so ležali na tleh, izkoristili položaj in tekste brali. Morda so si s tem prihranili trdo delo, pridobili večjo zbranost in sproščenost?!" V predstavi smo bili priče dobro izvedeni stoji, ki pa ni bila popolnoma nič povezana z vsebino predstave. Posebna pohvala velja prizoru s svečo, kar je potrdilo veliko število gledalcev. Glasba je bila odlično prilagojena vsebini (tekstu). Nekateri gledalce je motil nastop brez napovedi oziroma brez naslova predstave. Kljub vsemu smo bili gledalci disciplinirani in četrtošolcem je uspelo, da so vsaj v večini pritegnili našo pozornost.

Rahela Dornik, l.r. družb.

VSEM KROŽKOM

S R E Č N O D E L O !

POČITNIŠKA ZVEZA

Na naši šoli med drugim deluje tudi Počitniška zveza. Mentor Počitniške zveze je tovarišica Severjeva, predsednik pa Rustja Alenka.

Člani Počitniške zveze imajo predvsem popuste pri vožnji z vlakom ali avtobusom. Članarina skozi vse leto je deset din. Izlete prireja po predlogih in željah, ki jih izražajo razredne skupnosti. Razne izlete organizira preko turističnih agencij, kjer imajo velike skupine tudi do 30% popusta. V programu ima tudi ogled oper in dram ipd. Po celi Jugoslaviji ima nekaj počitniških domov, ki se jih lahko poslužujejo člani naše Počitniške zveze. Sodelujemo tudi z Republiško počitniško zvezo. Letos je bil organiziran izlet na Bled, ki pa je zaradi premajhnega števila zainteresiranih odpadel.

Za 17. januar v 1982 letu ima Počitniška zveza načrtovan odhod v Zagreb in ogled roc opere Gubec Beg. Cena, v kateri je upoštevan prevoz, vstopnina in popust bo približno 300 novih dinarjev. Če bo cena manjša, bomo udeležencem denar vrnili oziroma ga bodo morali dodati (ob slučaju višje cene). Kdor denarja ne bo prinesel v roku 14 dni, bo črtan s seznama udeležencEV. V bližnji prihodnosti jo bomo mahnili v Ljubljano in si ogledali dramo, ki pa še ni določena. Počitniška zveza pa že misli na navdušene smučarje in jim obljublja, da bodo svoje (lanske) smučarske veščine lahko izpopolnili že ob prvem snegu.

Ker Počitniška zveza tako vestno skrbi za nas, ni fer, da nekateri sestankov Počitniške zveze ne jemljejo kot resno zadevo, saj je udeležba pogostokrat zelo skromna. Poleg nekaterih prvih letnikov so taki nevestneži tudi 3. letniki gimnazije. Razredne skupnosti, ki imajo take predstavnike, ne bodo imele nikakršnega popusta in bodo morale cene, ki visoko stegujejo vratove k višku, plačati v celoti. O tem velja premisliti!

Mislím, da je že čas, da bi se tudi ti naučili brati in upoštevati obvestila o sestankih.

DA BI JO, NA Š O D O M O V I N O ,

spoznavali in še B O L J L J U B I L I !

Srečanje z Desanko Maksimovič, enkratno doživetje. Vsakdo, ki je prebil z njo dobro urico, se je lahko seznanil z njenim delom, življenje in z njeno osebnostjo.

Vstopila sem v prostore Pilonove galerije. Bila sem med zadnjimi in sem le s težka dobila sedež. Bilo je veliko mladih, ki so se hoteli seznaniti s pesnico Desanko Maksimovič, ki jo vsi poznamo po pesmi Krvava bajka, v kateri je opisana tragedija v Kragujevcu. To pesem nam je tudi sama zrecitirala. Tišina, ki je vladala v prostorú, je spremljala opis strašnih dogodkov, ki so se dogajali v tem srbskem mestu.

Desanka Maksimovič, 83 - letna pesnica, rojena v Babrovici pri Valjevu. Službovala je kot profesorica v Obrenovcu, Dubrovniku in Beogradu. Objavila je več zbirk pesmi in roman Odprto okno. Piše pa tudi knjige za otroke. Nekaterne pesmi so nam predstavile tudi učenke naše šole. Ob vsaki pa je vedno še kaj dodala, tako da smo prodrli v njeno pesniško delavnico.

Čeprav smo bili z njo le malo več kot uro, smo jo spoznali skoraj v vsej njeni celovitosti. Pesnica Maksimovič je čudovita sogovornica, kar smo odkrili, ko smo ji zastavljali vprašanja. Sproščeno nam je odgovarjala in dobili smo odgovore, ki smo jih želeli. Dejala je, da ne moremo imenovati pesnika otroka desetih let, ampak lahko govorimo o začetkih pesniškega ustvarjanja v dobi odraščanja, ko mladostnik na poseben način doživlja svet, ki ga obdaja.

Res, bilo je neponovljivo srečanje in prepričana sem, da bo poslej vsak od nas pogosteje in raje prijel v roko edino njeno v naš jezik prevedeno zbirko pesmi.

Nataša Nardin, 1. družb.

Vsakokrat, ko sem pomislila na Desanko Maksimovič, se mi je zdelo, da mislim o dobri znanki. In ko bi me kdo vprašal o njej, bi ne znala odgovoriti na vprašanje. Samo čutila sem, čeprav sem prebrala komaj katero njeno pesem. Danes, ko sem, zato da bi vam jo predstavila prebrala že več njenih pesmi in o njej bolj razmišljala, se mi vedno bolj zdi in vse bolj vem, da bi lahko ponovila njene verze iz pesmi Duša:

Nikoli se duša naša ne pokaže naga
in ostane v zemlji zakopana ruda.

Obstala sem površno, a pod njo so globoke plasti, druga vrh druge, vsaka bogatejša in žlahtnejša od prejšnje. In pesnica, dobra znanka postaja skrivnostna, zato pa toliko bolj vabljava, toliko bolj zahteva od mene, da se ji približam in jo spoznavam. Prebrala sem Selimovićeve besede: Tako opojno lepo,

jezikovno bogastvo, muzika stiha,
prefinjenost;

pa avrilovićevo ugotovitev: Svetli loki trajanja; prebrala sem si del naslova njenih pesniških zbirk: Pesmi, Zeleni vitez, Nove pesmi. Domovina, tu sem, Vonj zemlje, Ujetnik sanj, Govori tiho, Zahtevam pomislostitev, Nimam več časa in vedela, da je tisto pravo, kar edino lahko govori, njena poezija. Njena poezija pa je ona.

Iz nje rastejo Brankovina, kraj njenega otroštva, Valjevo v prvih letih prve svetovne vojne, Beograd, kraj življenja in študija, njeni prijatelji, mnogi prijatelji vseh narodnosti, njeno delo profesorice, vojna in čas miru. Predvsem raste narava. Milan Bogdanović je njeno poezijo označil kemijsko čista lirika in dodal, da je njena poezija senzualna, v psihološkem in idejnem pomenu besede. Vse je znotraj čustev, izven njih ni nič.

Znotraj narave je ljubezen, osvobojena banalne sentimentalnosti. Ljubezen kot čustvo do moškega in ljubezen do sočloveka, do domovine. In ni več vrst ljubezni : je ena sama. Zgodnje spoznanje v pesmi Provinciaci, da so bili valjevski študenti državljani celega sveta se utrjuje v ugotovitev, da med narodi ni nesrečnih ljubezni - vedno se vrača ljubezen z ljubeznijo.

Edino kar šteje, je človek, ta potuje v tretjem razredu. Znak največje človečnosti pa je odpuščanje, zato pesnica zahteva pomilostitev. Zahteva pomilostitev tudi za pesnico, zemljo starinsko. In krog se sklene:

pesnica je zemlja, zemlja je beseda ljubezni -
beseda ljubezni je ljubezenska pesem.

V ljubezenski pesmi je vse:

narava, ljubezen, smrt.

In bolj kot mi je bila skrivnostna, bolj sem ugotavljala, da je pesnica moja in naša znanka in pri tem ne mislim na njeno veliko ljubezen do Slovenije in slovenske poezije - pač pa na edino pesem, ki jo vsi zares poznamo in in je v njej vse, kar je za Desanko Maksimovič značilno:

ljubezen, pokončnost in človečnost.

To je pesem Krvava bajka.

POKOŠENA LIVADA

Livada kraj reke sanja.
Kobilice tožno cvrčijo.
Duše bilk pokošenih
še vedno lebdiyo nad dolgo
vrsto redi posušenih.
O vi ne veste povesti
trav, ki jih s koso umorijo:
Kobilice tožno cvrčijo.

Danes zjutraj prišli so
možje, veliki ko hrasti,
v tiho kraljestvo trav,
in v njem pomorili na tisoče
ljubkih, pisanih glav,
in tisočim nežnih telesc
v redi so veleli pasti
možje, veliki ko hrasti.

Deklica ena sama, zlatih, prikupnih oči
in belih trepalnic, skakljaje
preko livade hiti,
da mesto zdravila in leka
med ranjence ljubke smehljuje
in sladke vonjave deli,

očeklica zlatih oči.

Jutri pa spet navsezgodaj
pridejo sem velikani
in strašne, surove vile
bodo dehteče in nežne
glavice v kope zgrnile.
V njih bodo bilki milijoni
v skupni grob pokopani.

Prišli bodo spet velikani.

Kobilice tožno cvrčijo,
sliši se do oblakov;

ves večer ob obali

kačji pastirji ječijo

za vitezi, ki so jim pali.

Jokajo nad grobovi

mrtvih, dragih junakov

sliši se do oblakov.

Desanka Maksimović

ZEMONO ČEMU IN KOMU?

Zemona bi lahko opredelili kot središče glasbenega dogajanja v naši občini. Mladina kaže veliko zanimanja za glasbo in abonmaji so, predvsem pri osnovnošolcih, zelo priljubljeni. Organiziran je celo prevoz in tu ni nikakršnih problemov. Ti se začnejo šele malo kasneje, ko je program že v teku. Takrat se dogaja čudo stvari. Nekateri govorijo, drugi brcajo sosedov stol, spet tretji zvečijo čingumije ali pa se sprehodijo do WC-ja in na prosto (naužiti se svežega zraka). Nekateri pridejo na koncert nekje na sredini in pri tem neusmiljeno ražljajo z denarjem po mizi - češ, daj mi hitro vstopnico. Potem se nekdo spotakne in še potem sledi naval odobravajočega smeha. Ostaja pa peščica nesrečnežev, ki so prišli (bog se usmili!) poslušati glasbo. Ti pravzaprav poleg glasbenikov najbolj trpijo, ker jim je onemogočeno zbrano slediti tistemu zaradi česar so prišli. In nimajo se komu pritožiti ali pa pri tem ne dosegajo uspehov.

Pomisliti bi bilo treba tudi na neprijeten položaj glasbenikov, ki so tam zato, da glasbo posredujejo širšemu krogu ljudi.

Ko naletijo na tako očitno nezanimanje, speljejo svoj program do konca in se potem vprašajo, komu so igrali.

Tako se jasno kaže naš odnos do glasbe.

Morda abonmaji niso bili dani v roke pravim ljudem? Pri tem ne mislim samo na mladino, ampak tudi na "cvet" odraslih, ki bi mladim pravzaprav morali biti za vzgled.

Ta problem je bil že mnogokrat obravnavan, govori se in govori, treba pa bi bilo (bo!?) nekaj storiti. Kje začeti, jaz ne vem. Mislim pa, da bi morali vedeti za to pooblaščen.

Vsaka stvar ima svoj namen in temu bi morala služiti. Žal pogosto ni tako. Pri tem ne mislim samo na Zemona. Primerov je veliko.

PRVA GLASBENA URA

Pred oglasno desko se je gnetla množica ljudi. Bila sem radovedna, kaj neki piše, zato sem se vrnila mednje. Prišla sem sicer do obvestila, vendar hkrati tudi lovila zrak. Hitro sem proletela kratke in jedrnate vrstice, ki so vabile na prvo glasbeno uro. Uspela sem še prebrati, da bomo poslušali Doors. Glasbene ure smo uvedli v okviru mladinske organizacije, ki so ji predloge zanje dale razredne skupnosti. Zbrali smo se v učilnici fizike. Vsak si je poiskal ustrezno mesto. Največ jih je sedelo na tleh in s pričakovanjem zrlo v učenca, ki sta prinesla gramofon in zvočnike. Začelo se je! Najprej nas je Borut podrobneje seznanil z Doorsi in njihovimi člani. Posebno pozornost smo namenili Jimu Morrisonu. Sledilo je poslušanje plošče z naslovom "Absolutely live". Nonadoma je nastala takšna tišina, da se je slišalo le glasno izvajanje. Ne! Tišina ni pravi izraz! Nekateri smo se tako globoko vživeli v poslušanje, da bi kmalu pozabili dihati. Glava prislonjena na mizo ali na kolena, rahlo pozibavanje in potovanje v svet glasbe. Opazila sem, da psamezniki begajo z očmi sem ter tja, še tiho posmehujejo temu ali onemu. Ti niso poslušali ali strokovno, ti ne znajo poslušati!! Prva stran plošče se je bližala koncu. Sledila je druga stran, konec te, komentarji, navdušenje... Tako je bila prva glasbena ura končana, led je bil prebit. Naslednje ure bodo vsebovale klasiko, jazz, country glasbo, narodno glasbo... Upajmo, da bo tudi v prihodnje solidna udeležba, pa čeprav ne bo na sporedu rock ali punk. Kajti tudi klasika ali kakšna druga vrsta glasbe je umetnost, vredna poslušanja in spoštovanja.

Rahela Dornik, 1. drub.

Marksistični krožek organizira vrsto zanimivih predavanj na predloge učencev.

Prvo tako predavanje v letošnjem šolskem letu je bilo o religiji. Zaradi obsežnosti teme je bilo razdeljeno na več tednov. Sestajali smo se v učilnici fizike vsak ponedeljek sedmo šolsko uro. Predaval nam je sociolog tov. Feljhan iz Nove Gorice.

Najprej smo pogledali v zgodovino religije, opazovali njen razvoj in prišli do enotnega bistva vsake religije. Človek razlaga z religijo svoje probleme in zanj nedojemljive stvari. Religija je družbeni pojav, sestavljen iz obiskovanja verskih obredov, vere v nadnaravne sile in v posmrtno življenje, pa tudi iz cerkvene organizacije.

Vse religije so enakopravne. Iz raznih anket, ki so bile izvedene pred leti, smo ugotovili, da ljudje začno verovati v Boga v času bližajoče se starosti. K cerkvenim obredom pa gredo, ko so pred nerešljivim problemom, kajti religija daje odgovore na vse probleme, vendar problemov ne reši (v svetu je še veliko lačnih ust, ...). Na vprašanje zakaj ljudje postanejo verni v starosti, smo dobili naslednji odgovor: "Zaradi prihajajoče smrti".

Z zanimanjem smo prisluhnili izjavam o religiji, ki so jih izrekli znani možje.

"Bog je komplicirano bitje, tisti, ki je ustvaril njega je moral biti še bolj kompliciran" - Bošnjak.

Marks je mislil, da je religija pripomoček v neizhodnih problemih "Religija je opij za ljudstvo".

Toistoj pa je dejal: "če prenehamo verovati v lešenega Boga, potem to ne pomeni, da Boga ni, temveč, da Bog ni iz lesa. Nad temi izjavami smo se zamislili, pa tudi nasmejali obenem.

Pregledali smo še vrsto zanimivosti, med drugim tudi to, kako vpliva vernost staršev na njihovega otroka. Religioznost otrok je največja v osnovnih šolah. Vpliv staršev in njihova "komanda" v teh letih še popolnoma deluje.

Medtem ko se religioznost srednješolcev bistveno zmanjša.

Ustavili smo se tudi pri podatkih o religioznosti srednje izobraženec 44%, družboslovcev 12%, nedokončane osnovne šole pa kar 92%, v srednjih šolah ta številka upade na 56%.

Po podatkih, ki jih imamo, lahko sklepamo, da religioznost pri nas upada - 58%. Za primerjavno naj navedem številko religioznosti v SZ - 75%.

Če na kratko povzamemo: predavanja so bila zanimiva, vendar učenci mislimo, da je bilo preveč statistike in premalo direktnih odgovorov na naša vprašanja.

Ker smo želeli izvedeti, kako je z religioznostjo na naši šoli, smo opravili anketo med prvošolci in četrtošolci. Rezultati: med četrtošolci je več religioznih kot med prvošolci.

I Z V I R

Glasilo SREDNJE GRADBENE ŠOLE "VENO PILON"
AJDOVŠČINA

Šolsko leto 1981/82 - št. 1

Glasilo je uredil uredniški odbor:

Tanja Pavlica,
Vojka Žgavec,
Rahela Dornik,
Nataša Nadrin,
Rosana Čermelj,
Tjaša Premrl,
Alenka Rustja,
Alenka Bizjak
Ines Semič,
Nataša Bolčina

MENTORICA: Ivana prof. Slamič

Q11
ROMA
EXTRA
PRO

VOLILNO-PROGRAMSKO KONFERENCO SMO IZVEDLI, PREGLEDALI SMO USPEHE IN NEUSPEHE V PREJŠNJEM OBDOBJU, ZDAJ PA SO PRED NAMI NOVI CILJI IN NOVE NALOGE.

KOMU SMO ZAUPALI VODILNE FUNKCIJE V NASLEDNJEM MANDATNEM OBDOBJU?

- predsednik OO ZSMS SGŠ Ajdovščina	Milič Janja, 2.b
- sekretar	Vitežnik Karmen, 2.a
blagajnik	Klanjšček Rok, 1.c
predsedniki komisij za	
- IPD	Kovač Boris, 3.b
- kulturo	Bolčina Nataša, 3.b
- informiranje	Dornik Rahela, 1.dr.
- organiziranost	Renar Mojca, 3.a
- obrambo in SLO	Valentinčič Valter, 1.č
- MDA	Turk Andreja, 3.a
- družabno dejavnost	Premrl Tjaša, 2.b
- predsednik aktiva ZSMS doma učencev	Baruca Irena, 1.a

Širše predsedstvo tvorijo še delegati posameznih oddelkov šole in njihovi namestniki.

IN KOGA SMO EVIDENTIRALI ZA ČLANE V ORGANE OK ZSMS IN ZA NOSILCE INDIVIDUALNIH FUNKCIJ V OK ZSMS AJDOVŠČINA?

- konferenca mladih v vzgaji in izobraževanju (za člane predsedstva): Stopar Tatjana, Dornik Rahela, Korošec Valentina
- komisija za IPD, politični sistem in volitve (za člane): Lemut Bogdan, Kovač Boris
- komisija za kulturo (za člane) - Žceta Anita
- komisija za SLO in DSZ - Bačar Karmen, Zavrtnik Marko
- center za MDA - Žgavec Mateja
- center za obveščanje in propagando - Bolčina Nataša, Čefarin Tanja

Delegati za volilno programsko sejo področne konference so: Stopar Tatjana, Dornik Rahela, Korošec Valentina;

Za delegata za volilno programsko sejo OK ZSMS Ajdovščina pa je predlagan Lemut Bogdan.

Za delegata OK ZSMS Ajdovščina na XI. kongresu ZSMS v Nozem mestu smo predlagali Milič Janjo

KATERE NALOGE BOMO SKUŠALI IZVESTI V TEM OBDOBJU?

1. Osrednja naloga predsedstva OO ZSMS na naši šoli bo tudi v tem šolskem letu v aktiviranju in organiziranju čim večjega števila mladincev pri kateremkoli delu v šoli in izven nje. Prizadevalo si bo za čim večjo številčnost in kvaliteto krožkov in drugih izvenšolskih dejavnosti, predvsem pa za takšne delovne programe teh aktivnosti, ki bi mladino čim bolj pritegnili.
2. Na vseh področjih svojega delovanja bodo mladinci, člani naše OO ZSMS, stremeli za tem, da bi se samoupravljanje učencev čim bolj uveljavilo. Še bolj kot doslej bomo razvijali in bogatili samoupravne odnose v šolski skupnosti, razrednih skupnostih in domski skupnosti. Predsedstvo OO ZSMS bo tudi kontinuirano spremljalo in preverjalo delo vseh mladincev delegatov v organih ZSMS in samoupravnih organih.
3. V času stabilizacije bo naša OO ZSMS skupno z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami analizirala konkretno situacijo v šoli in ugotavljala, na katerem področju se da največ narediti oziroma prispevati k dvigu učnega uspeha. Prav zato bo posebna delovna skupina spremljala tudi učni uspeh mladincev, ga analizirala in po svoji močeh skušala vplivati nanj.
4. Mladinci ne poznajo dodobra svoje organizacije in njenih ciljev. V nižjih letnikih bomo zato po razredih organizirali študij statuta ZSMS. Posebej se bo predsedstvo ukvarjalo z akcijskim političnim programom ZSMJ in vodilo programu ustrezno politiko. Čim več mladincev bomo skušali pritegniti k delu marksističnega krožka in krožka OZN. Skupini za študij del E. Kardelj in tov. Tita bomo pridružili še skupino, ki bo študirala politiko neuvrščenosti.
5. Komisija za idejno politično delo bo razširila in poglobila svoje delo. Njeno delo bo tudi vnaprej organizacija in vodstvo marksističnega krožka. S pomočjo mentorja bo pripravila in izvedla predavanja in razgovore o zunanji in notranji politiki SFRJ, ekonomiji, aktualnih družbeno - političnih dogodkih, o reformi srednj usmerjenega izobraževanja, o mladinskih delovnih akcijah in o drugih temah, ki zanimajo mladince SGŠ.
6. Na začetku šolskega leta bo predsedstvo OO organiziralo zbiranje predlogov za temo mladinskih ur in sodelovalo pri končni izdelavi programa zanje. Posebej bo vodilo evidenco nad realizacijo mladinskih ur. To potrebi bo ustrezno ukrepalo.

7. Posebno pozornost bomo posvetili informiranju. Mesečno bomo o svojem delu poročali v pisni obliki OK ZSMS, o posameznih akcijah pa s pomočjo dopisnikov v Mladino, Primorske novice, TV - 15. Člane naše organizacije bomo obveščali o delu predsedstva preko razrednih predstavnikov in z izvlečki zapisnikov. Ob priliki pomembnejših dogodkov v svetu, doma in v šoli ter organizaciji ZSMS bomo pripravili stenske časopise. Poživiti bo treba delo mladih literatov in dopisnikov in pismene prispevke pogosteje objavljati v našem glasilu Izvir. Ob njem bomo skušali formirati novinarski krožek.

8. Tudi letos se bomo posvetili kačrom in kadrovanju v razne samoupravne in družbeno-politične organe. V ta namen bomo uporabljali posebno evidenco o delu in aktivnosti mladincev na šoli, v krcžkih, mladinskih delovnih akcijah ipd. Predsedstvo OO ZSMS bo predlagalo posebno uspešne in zaslužne mladince za sprejem v ZK. Predstavniki OO ZSMS se bodo udeleževali sestankov ZK.

9. Že jeseni bomo evidentirali mladince, ki se bodo udeležili mladinske delovne akcije poleti 1983. V ta namen bomo izpeljali akcijo v 1. in 2. letnikih. V sodelovanju z OK ZSMS bomo sodelovali med letom na lokalnih delovnih akcijah.

10. Tudi vnaprej želimo tesneje sodelovati z OK ZSMS Ajdovščina in mestno konferenco ZSMS Ajdovščina. Zato se bomo udeleževali vseh sestankov, posvetovanj in akcij, ki jih bodo pripravili. V svoj program dela bomo med letom vnesli vse, kar nam bodo kot naloge naložili navedeni organi organizacije. Na svojih sestankih bomo obravnavali tudi teme, ki jih bo prinašal Glas mladih.

11. Mladinci se bodo preko razgovorov seznanjali z vlogo in pomenom SLO in z nalogami, ki jih imajo v tem okviru. Z vso resnostjo in odgovornostjo bodo opravljali zadolžitve v zvezi s pripravami na oboroženi odpor. V ta namen se bo predsedstvo tesneje povežalo z občinskim štabom TO. Tudi letos bomo evidentirali mladince - prostovoljce v TO in spremljali njihovo delo.

12. Mladinci SGŠ Ajdovščina želimo sodelovati z mladimi v združenem delu, zato bomo OO ZSMS delovnih organizacij v naši občini tudi letos pismeno povabili k sodelovanju. Še posebej bomo razvijali že tradicionalno sodelovanje z mladinci OO ZSMS Tovarne poljedelskega orodja v Batujah. Želeli bi sodelovati oziroma navezati stike z neko OO ZSMS v pobrateni občini Petrinja in z neko OO ZSMS v KS. Za pomoč pri tem bomo zaprosili OK.

13. Razvijali in poglobili bomo tradicionalno dobre in tovariške odnose z mladinci in starešinskim kadrom JLA v obeh vojašnicah v Ajdovščini. Predvidevamo sodelovanje na družbeno-političnem, obrambnem, športnem in kulturnem področju, po možnosti pa tudi na zabavnem.
14. Za različne oblike kulturnega sodelovanja bomo ustanovili v okviru OO manjše skupine, pregledali pa bomo tudi možnosti za ustanovitev kulturno-umetniškega društva v okviru naše organizacije oziroma šole.
15. Nadaljevali bomo z akcijo zbiranja naročnikov na časopis Mladina. Naš cilj je, da bi se na ta časopis naročila več kot tretjina mladincev.
16. Seveda bomo skrbeli tudi za zabavno življenje. V okviru možnosti bomo organizirali mladinske plesne. Če bo dovolj zanimanja, bomo organizirali tudi začetni in nadaljevalni plesni tečaj.
17. Pomladi 1983 bomo za vse mladince šole organizirali mladinsko delovno akcijo - čiščenje okolice šole. V aprilu 1983 pa se bodo mladinci naše šole v čim večjem številu udeležili tradicionalnega pohoda na Nanos.
18. Nadaljevali bomo s sodelovanjem s študenti. Organizirali bomo posvete o študiju, stipendijski politiki, študentskih domovih - sodelovali pa bomo tudi na kulturnem področju.
19. Prizadevali si bomo za ureditev temnice, da bo fotokrožek lahko začel z delom.
20. Delo aktiva OO ZSMS v domu učencev bo treba poživiti ob vsestranski pomoči predsedstva.
21. Na koncu šolskega leta bomo pripravili in izvedli mladinsko konferenco, na kateri bomo izvolili novo vodstvo naše organizacije.

NOVE USMERITVE SO TOREJ PRED NAMI. NE BI PA BILO ODVEČ, ČE BI SI OGLEDALI IN KRITIČNO OCENILI DELO V PRETEKLEM MANDATNEM OBDOBJU, DA BOMO NASLEDNJE LETO LAHKO PRIMERJALI REZULTATE; UGOVILI, KAJ SMO IZBOLJŠALI IN KAKŠNE SO MOŽNOSTI ZA ŠE BOLJŠE IN USPEŠNEJŠE DELO.

PRED NAMI JE KRATEK PREGLED POROČIL PREDSEDNIKA OO ZSMS, ŠS, KOMISIJ IN KROŽKOV

PREGLED DELA OO ZSMS SGŠ AJDOVŠČINA:

S šolskim letom 1981/82 se je število naše OO ZSMS zelo povečalo, zato so se pri delu pojavile deloločene težave. Zato smo naše delo razširili in organizirali s pomočjo komisij za IPD, organiziranost, informiranje, kulturo, družabno dejavnost, MDB in SLO. Predsedstvo OO ZSMS je usmerjalo delo mladincev - delegatov v organih ZSMS. Izdelali smo program za MU in vodili evidenco nad realizacijo. Delo marksističnega krožka je bilo organizirano seminarsko. Ustanovili smo skupini za študij del Tita, Kardelja in na temo Neuvrščenost.

O svojem delu smo mesečno poročali OK ZSMS, s pomočjo dopisnikov pa tudi v Mladino. V želji pridobiti čimveč naročnikov, smo nadaljevali z akcijo širjenja Mladine na šoli.

Poskus navezave stikov z OO ZSMS Tovarne poljedelskega orodja Batuje in Tekstine je propadel, nič kaj razveseljivo pa je bilo tudi sodelovanje z vojsko.

Udeležba na sestankih predsedstva OO ZSMS SGŠ je bila dobra. Težavo glede obveščanja o sklepih smo rešili s pomočjo stenčasa. Zastavljenega programa nismo v celoti izpolnili.

Spodletelo nam je pri organizaciji pevskega zbora, ker je šola imela premalo sredstev, pa tudi mentorja nismo mogli najti. Uspešni pa smo bili pri organizaciji plesnega tečaja in Makraméja.

Udeležili smo se tudi tekmovanja TITO-REVOLUCIJA-MIR, sestavili tekmovalno ekipo za pohod na nanos. Organizirali smo še druga manjša tekmovanja, sodelovali pa smo tudi pri prenosu Titove štafete.

KAJ SO K POROČILU PREDSEDSTVA OO ZSMS SGŠ DODALI ČLANI AKTIVA OO ZSMS iz DOMA UČENCEV?

Življenje v domu smo si prizadevali bolj popestriti, vendar nas tare prostorska stiska (založili so na z opremo!), pa tudi pomanjkanje finančnih sredstev za nabavo materialov. Organizirali smo domiado severno-primorske regije, naš najboljši nogometaš pa se je udeležil domiade v Mariboru.

Ob 27. aprilu, 1. in 2. maju smo uredili panoje, za 1. maj pa smo imeli tudi interno proslavo.

Učenci sodelujemo pri raznih delih v domu, šoli in tudi v glasbeni šoli.

Disciplina je dokaj slaba. Pojavlja se namaren odnos do imovine, predpostavljenih, pa tudi konflikti med učenci se včasih izražajo celo v fizičnih obračunavanjih.

Nekateri prihajajo v dom vinjeni in iščejo nočne izhode. Predlagali smo, da podjetja takim učencem za določen čas znižajo štipendije.

V aktiv OO ZSMS SGŠ so vključeni vsi učenci. Predsedstvu pri delu pomagajo komisije (šport, del. akcije, medsebojni odnosi, p. oslave, razvedrilo)

KAKO SMO LETOS SAMOUPRAVLJALI V OKVIRU ŠS?

Naloga ŠS kot samoupravnega organa na šoli je predvsem reševanje problemov učencev glede medsebojnih odnosov, pa tudi odnosov s profesorji.

Sestanki so bili redni, nekoliko manj redna pa udeležba 1. letnikov, ki so velikokrat prihajali nepripravljeni. V začetku šolskega leta smo izdelali načrt dela. Pozornost smo namenili MU, ki jih v 1. razredu - živilec še vedno nimajo. Obravnavali smo tudi skrb za inventar, oblike redovalnih konferenc, probleme v zvezi z malico, informiranje na šoli, načrt šole, aktivnost v krožkih, štipendiranje, sodelovali smo z RK. Spremljali smo učni načrt med letom, pregledali zakon o UI. Za nadzorovanje izvajanja sklepov ŠS smo ustanovili posebno komisijo. Uvedli smo dežurstvo za preprečevanje kraja na šoli, vendar se kraje ponavljajo, saj dežurni učenec ne more nadzorovati vseh sošolcev na hodniku.

Redovalne konference v tej obliki imajo zaželjeni učinek, ker učenec v razredu svobodneje izraža svoje misli. ŠS je celo leto spremljala uspeh in spodbujala k učenju. Dala je iniciative za dopolnilni pouk in medsebojno pomoč.

POROČILO KOMISIJ:

1. Komisija za IPD je zadolžena za usmerjanje in spremljanje idejno politične dejavnosti na šoli. Med njenimi nalogami je spremljanje dela marksističnega krožka, delo v raznih skupinah (študij politike neuvrščenosti, del tovariša Tita in Kardellja) pa tudi spremljanje realizacije mladinskih ur.

Marksistični krožek je eden od najaktivnejših na šoli. V letošnjem letu se je uveljavila nova oblika dela. namesto dosedanjih rednih tedenskih sestankov je bilo letos pripravljenih več predavanj, udeležbo na njih so razredi sproti prijavljali, kajti vse teme pač niso za vse enako zanimive. Dosedaj so bila predavanja o naslednjih temah:

- O odnosu socializma do drugih družbenih tokov, s poudarkom na odnosu do religije. 4 predavanja je pripravil tov. Peljhan Sergej iz marksističnega centra Nova Gorica;
- O srednjeročnem planu naše občine nam je govoril predsednik izvršnega sveta tov. Tomažič;
- O liku komunista in mladince je predaval predsednik OK ZSMS Premrl Vero;
- O 9. kongresu ZKS pa so nam spregovorili delegati iz naše občine: tov. Turk z OK ZKS, tov. Jože Bizjak in tov. Anton Žagar z dobričeljske osnovne šole.

Na predavanjih smo tudi sami tvorno sodelovali s postavljanjem vprašanj in s svojimi mnenji. Udeležba na sestankih krožka je bila zelo dobra, najboljše so bila obiskana predavanja o odnosu socializma do religije. Izkazalo se je torej, da je taka oblika dela boljše in da bi jo bilo treba še razširiti (seveda v okviru možnosti).

V letošnjem letu je bilo dobro izvedeno tudi tekmovanje Tito-revolucija - mir. Na šolskem tekmovanju so se najbolj odrezali Kovač Boris iz 3.b, Batagelj Nataša iz 1. družbosl., in Prinčič Ksenija iz 3.b. Na regionalnem tekmovanju sta se Prinčič Ksenija in Kovač Boris uvrstila na 1. in 3. mesto, na republiškem tekmovanju na Ravnah, pa se je njuna skupina uvrstila na 4. mesto.

Skupina za neuvrščene, v kateri je 7 učencev, si je razdelila delo po konferencah neuvrščenih. Obravnavali smo tudi vse probleme, ki so danes aktualni v zvezi z gibanjem (vojne med neuvrščenimi, nova ekonomska ureditev sveta...)

Skupina za študij dela tovariša Tita je zaradi bolezni vodje šele v maju začela z delom.

Realizacija mladinskih ur poteka dokaj uspešno, saj so skoraj vsi razredi že obravnavali večino tem. Teme so bile enake kot prejšnja leta, dodali pa smo še naslednje teme: 20 let neuvrščenih, IX. kongres neuvrščenih in 11. kongres ZSMS.

V novem šolskem letu bo komisija nadaljevala delo na isti način. Delo marksističnega krožka bi bilo treba še bolj razširiti z več predavanji (oboroževanje in razoroževanje, problemi zaposlovanja, 11. kongres ZSMS). Tudi delo študijskih skupin bi moralo postati bolj aktivno.

POROČILO O DELU KOMISIJE ZA MDA

Komisija za MDA na Srednji gradbeni šoli je bila že od začetka šolskega leta 1981/82 v stalnem stiku z OK ZSMS.

V načrtu smo imeli predavanja z diapozitivi z MDA Kragujevac 81, kar pa nam ni uspelo zaradi objektivnih težav.

Z evičentiranjem in informiranjem bodočih brigadirjev za MDA Jesenovac 82, smo začeli takoj, ko smo zvedeli za termin in kraj akcije.

Mladince smo informirali o življenju in delu naše brigade na zvezni MDA Kragujevac 81, da bi s tem vzbudili njihovo zanimanje za MDA.

Do sedaj smo evidentirali 9 učencev, ki bodo sodelovali na letošnji zvezni MDA v Jesencvu. Pričakujemo, da bo to število še naraslo, ker je veliko mladincev še v negotovosti.

V sodelovanju s centrom za MDA pri OK ZSMS smo pripravili razstavo fotografij z MDA Kragujevac 81. V načrtu pa imamo še predvajanje diapozitivov (prav tako v sodelovanju s Centrom za MDA pri OK ZSMS) v Domu učencev.

Ob prihodu štafete v naše mesto smo izbrali dva brigadirja iz naše šole, ki sta spremljala prihod štafete.

Problemi, s katerimi smo se srečevali, so bili v glavnem z evidentiranjem mladincev iz 1. letnikov. Ti mladinci imajo v poletnih počitnicah obvezno delovno prakso, zato se večinoma niso odločali za sodelovanje v MDA.

V načrtu imamo sodelovanje s centrom za MDA pri OK ZSMS pri pripravi lokalne (ene ali več) delovne akcije, ki bi bila priprava naše brigade na zvezno MDA Jesenovac 82.

POROČILO KOMISIJE ZA KULTURO

1. Organizirali smo ure glasbe (6). Bile so dobro obiskovane. Težave smo imeli pri uskladitvi urnika z našimi urami glasbe. Poslušali smo rock, klasično, zabavno glasbo.
2. Pripravili smo razstavo likovnih del bivšega gimnazijca Andreja Minkuža.
3. Pripravili smo razstavo fotografij gimnazijcev - fotografov amaterjev.
4. Sodelovali smo pri raznih proslavah. Spremljali smo potek šolskih proslav, ki so jih pripravili razredi.
5. KUD-a nismo uspeli organizirati. Največji problem je vsekakor zmeda, ki je nastala v letošnjem letu z uvedbo usmerjenega izobraževanja in pa zasedenost mentorjev, ki seveda tudi sledi iz tega.

Upamo, da bodo zanamci uspeli ustanoviti in pognati v pogon tudi KUD.

6. Računali smo s sodelovanjem v pevskem zboru pri krajevni - ajdovski OO ZSMS, pa le-ta ni uspela premostiti organizacijskih in finančnih težav, ki so ovirale ustanovitev pevskega zbora.

7. Povezovanje z OK ZSMS je bilo le delno. Pomagali smo pri pripravljanju razstave ob dnevu brigadirjev. S komisijo za kulturo pri OK smo se srečali le na enem sestanku v začetku maja. Dogovorili smo se, da bomo sodelovali na tednu kulture mladih, ki pa je odpadel. Prizadevali smo si na šoli ustanoviti dramsko skupino in naštudirati igro. Pa so nastopile težave zaradi preobremenjenosti učencev in mentorjev.

8. Mislim, da je bila komisija precej aktivna ne glede na določene nerealizirane točke programa. V prihodnje bi bilo potrebno premostiti razbitost, ki se je pojavila na šoli med učenci - veliko število prvih letnikov, drugačna usmerjenost iz katere vsekakor sledijo drugačni interesi in zanimanja. Razgibati bi bilo treba kulturno življenje in dvigniti samo kulturno zavest učencev, ki je trenutno na zelo nizki stopnji, kar je lepo razvidno iz obnašanja na raznih proslavah in podobnih prireditvah.

KOMISIJA ZA INFORMIRANJE

Komisija je skrbela za informiranje na šoli in za informiranje o dogodkih na šoli v Glas mladih, Mladino in Primorske novice. Povezovali smo se s šolskim glasilom Izvir, ki pa je letos zašel v nekakšno krizo. Vse tri predstavnice smo tudi prisostvovala seminarju, ki ga je o informiranju pripravila OK ZSMS na Lokvah.

V začetku smo dobro začele z delom - izdelale smo dva stenska časopisa in pisale v Izvir, Glas mladih in Mladino. Dobro bi bilo, če bi drugo leto komisijo razširili iz treh vsaj na pet članov.

POROČILO KOMISIJE ZA SLO

Z izvolitvijo komisije za SLO si je le-ta zadala za nalogo formiranje obrambnega krožka na šoli. Naš program pa ni bil izveden. V začetku smo izrazili željo, da bi se zbirali v kabinetu obrambne vzgoje, vendar nam to ni uspelo. Nato smo dobili mentorja, ki je začel voditi krožek. Ta je vsaj na začetku naletel na odziv pri prvih letnikih. Delo je bilo zanimivo - oblika diskusij, vendar je bil slab termin - petek popoldne.

KOMISIJA ZA DRUŽBENO DEJAVNOST

V letu 1981/82 smo organizirali tri ples.

- ob rojstvu novega doma učencev
- na pustni torek
- v aprilu.

Glede komisije za družbeno dejavnost so padale kritike, da je premalo delovna, oziroma da so trije plesi na leto premalo. Glede na to, da imamo na razpolago veliko sobo v novem domu učencev, bi lahko imeli več plesov. Kateri so vzroki, da komisija ni delovala kot bi morala? Prvič - v komisijo so bili izvoljeni štirje člani - dva iz prvega letnika in dva iz četrtega. O članih iz prvega ni bilo ne duha ne sluha (pomagala niso niti obvestila na oglasni deski niti ustna). "Komisija" sama ni vedela kako ustreza našim učencem, ki si "zelo" želijo plesati, ko pa pridejo na ples, jih 95% sedi na stoli okoli dvorane in pasejo "firbce" na peščici pogumnih plesalcev. Ker se v dvorani ne sme kaditi, še manj pa piti, se najbrž zelo dolgočasijo in iščejo vzroke zakaj jim ples ni všeč ter začnejo kritizirati stvari o katerih se jim niti ne sanja.

Vsi bi radi imeli ples, ki bi bili veliki "živi" - taki z ansamblom, pogašenimi lučmi in barvnim light showom. Poleg tega bi radi še pili in kadili, pa tudi dežurnih učiteljev ne bi bilo treba. Takim priporočam naj gredo v Disco, ali pa na ples v Dobravlje, Dornberk ali Bukovico, kajti naši plesi so dijaški plesi, na katerih naj bi se plesalo, ne pa poskakovalo z steklenico pive v eni in cigareto v drugi roki.

Komisiji je za organizacijo plesa na voljo največ 3.000,00 ali 3.500,00 din. S tem denarjem naj bi izplačala možaka pri vratih ter z ostankom naj bi dobila ansambel in ga plačala.

Vendar smo malce zadaj, saj za tak denar noče igrati noben ansambel, še ozvočenje ne bi posodili. Edina rešitev je SNB, ki pa so prevečkrat zasedeni in pri naših dijaških "poznavalcih glasbe" deležni preslabih kritik.

Človek izgubi veselje do organizacije stvari, katere ne morejo zadovoljiti našega učenca.

Glede zadnjega plesa, na katerem smo vrteli plošče so se nekateri tako razburjali, da so morali iti v Disco, kjer so svoje razburjenje potešili z kozarčkom ter z "močno debato" o naših plesih. Za prihodnje leto predlagam, naj se učenci prej dobro prepričajo kaj hočejo - ali "žur" ali ples. In če hočejo dober ples, - tak s "ta pravo" muziko, naj si najprej priskrbijo več denarja in mogoče bi še ene plesne vaje ne bile odveč.

POROČILO O DELOVANJU KOMISIJE ZA ORGANIZIRANOST

V tem šolskem letu se je komisija sestala trikrat. Na prvem sestanku smo se seznanili z delom in nalogami, razpravljali smo o povezavi z domom učencev, ki je v okviru naše OO ZSMS. Obravnavali pa smo tudi predloge za organiziranje in delovanje naše organizacije v novem šolskem letu.

Z uvedbo usmerjenega izobraževanja je na šoli več prvošolcev, s tem je številčnost OO močno narasla. OO v domu je prešla le v okvir šolske OO, češ da ko bodo šola in dom stavbno celota čemu ne bi tudi v tej stvari povezano, nazadnje pa tudi vsi učenci doma obiskujejo isto šolo. Pojavilo se je vprašanje, če je takšna organiziranost res najbolj primerna.

Proti temu govori številčnost, saj se zgubi tisti namen obstajanja OO, da ima vsak možnost sodelovati in uveljavljati svoje mnenje, mišljenje in ideje.

Vprašamo pa se ali imamo v domu tako drugačne probleme, da se nikakor ne morejo usklajevati z interesi skupne OO.

S tem, ko bi nastala v domu nova OO ne bi pravzaprav še ničesar razrešili. Organizacija v šoli bi ohranila svojo številčnost, problemi bi bili dvakrat obdelani, učenci razpeti med šolsko in domsko organizacijo. Ne bi vedeli kateri naj dajo prednost in s tem bi bila aktivnost na minimumu.

Spet nesmiselna bi bila delitev na OO po strokah, saj s tem še zmeraj ne bi dosegli popolnoma enakih interesov zajetih učencev, le razdvojenost bi nastopila.

Spričo te neusklajenosti je bila odvojena komisija za organiziranje, da bi za to bolj poskrbela. Ostali smo pri taki organiziranosti: Delo naše organizacije bo vodilo predsedstvo, ki ga bodo sestavljali predsednik, tajnik, blagajnik osnovne organizacije in predsedniki komisij, v katerem bodo tudi delegati iz posameznih razredov. Vsak razred bo imel le enega delegata in namestnika v primeru odsotnosti, ki bo zastopal razred in skrbel za delo in obveščanje o sklepih v svojem razredu, predsedstvu OO ZSMS pa bo prenašal predloge in pobude učencev za delo mladinske organizacije.

NEKAJ O DELU KROŽKA OZN

Krožek deluje na šoli že osmo leto. V začetku šolskega leta se je prijavilo nad 30 učencev, od katerih se je oblikovala skupina 15-h učencev, ki redno in aktivno delujejo. Sestajali smo se štirinajst dnevno po dve uri. V začetku šolskega leta smo izvolili organe dela:

- predsednik   - Krapež Jelka
- tajnik   - Colja Branka
- blagajnik   - Prem Marko
- mentor   - prof. Drago Bratina

Sestavili smo program dela, ki smo ga skoraj v celoti realizirali. Naš okvirni program dela je izgledal takole:

1. Obravnava aktualnih tem in priprava referatov (iz sobotne priloge Dela, Naših razgledov, Mladine in druge literature, ki jo dobivamo od republiškega centra klubov OZN)
2. Sodelovanje zunanjih sodelavcev
3. Skupni sestanki z OZN krožkom Osnovne šole Borisa Kidriča Ajdovščina
4. Sodelovanje v vseh akcijah, ki jih organizira republiška konferenca klubov OZN

Teme, ki smo jih obravnavali so številne, zato bomo naštetili le nekatere:

1. Prebujeno upanje in želje - odmev na konferenco v Kankunu
2. OZN in borba za človekove pravice
3. Osvobodilna gibanja v svetu
4. Izrael in palestinsko vprašanje
5. Iransko-iraška vojna
6. terorizem v Italiji in svetu
7. Rasna diskriminacija
8. Razmere na Poljskem
9. Kosovo in Jugoslavija
10. Vojaški bloki
11. Razmere v Južni Ameriki v luči "Malvinske" krize
12. Hladna vojna med ZDA in Sovjetsko Zvezo
13. Sovjetska zveza na Kitajskem

Večina krožkarjev deluje že tretje leto in se je v letošnjem letu kvaliteta dela bistveno izboljšala - predvsem v tem, da ni več pasivnega poslušanja referatov, ampak se večina članov vključuje v razpravo, ki se velikokrat zavleče tudi preko določene ure.

Zastavljene naloge povezave z OZN krožkom osnovne šole smo

že realizirali s tem, da smo bili najprej mi gostje osnovne šole. V juniju pa se bomo sestali pri nas. Ob obisku smo si izmenjali izkušnje. Osnovnošolci so nam dali nekaj zelo zanimivih predlogov (ambasadorji), ki pa zaradi obremenjenosti take mentorja kot krožkarjev nismo uspeli realizirati. Tako sodelovanje naj ne bi ostalo samo v okviru krožka OZN, ampak predlagamo, da se razširi tudi v okviru drugih krožkov. Možnosti za izmenjavo izkušenj so tudi z drugimi osnovnimi šolami v občini Ajdovščina.

Pogovarjali smo se tudi, da bi se z našimi temami in referati predstavili drugim osnovnim šolam s čimer bi se zbižali in spoznali.

KAKŠNI PROBLEMI SO SE POJAVLJALI PRI DELU RK?

Začeli smo vzpodbudno. Zbrali smo članarino in organizirali prvo akcijo zbiranja papirja, ki ni uspela. Tudi organizirane ankete po razredih niso bile uspešne.

V začetku šolskega leta je bilo organizirano predavanje o sosedski pomoči, ki je tudi med letom potekala zelo organizirano.

Ni pa uspela druga akcija zbiranja papirja.

Izvedli smo tudi pobiranje prostovoljnih prispevkov na bencinski črpalki.

Za brezplačno malico smo predlagali eno učenko, ki jo je tudi dobivala 3 mesece.

Na krvodajalko akcijo je bil velik odziv, kar je izredno pohvalno.

ALI JE POČITNIŠKA ZVEZA DOSEGALA ENAKE USPEHE KOT V PREJŠNJIH LETIH?

Program, ki smo si ga zadali, je bil prezahteven, predvsem zaradi finančnih in nekaterih drugih problemov:

- veliko časa smo pogrešali tov. Severjevo, našo mentorico. Z njo smo izgubili vodilno silo;
- ugotovili smo tudi, da nam kljub prizadevanjem ni uspelo vzpostaviti pravega stika z vsemi prvimi letniki;
- naš program se ni v celoti skladal s programi kulturnih in naravoslovnih dni v UI.

V naslednjem letu bomo pri sestavljanju programa morali upoštevati tudi to.

KAJ SMO USTVARJALI, KAKO SMO USTVARJALI ZA IZVIR?

Uredniški odbor je bil letos zelo šibak. Nekateri predstavniki razrednih skupnosti se sestankov sploh niso udeleževali. V programu smo imeli 6 števil Izvira. Izdali smo le eno redno, ena pa je izšla kot posebna ob kulturnem dnevu. Pozanimali smo se za odziv na naše glasilo. Prvi letniki niso imeli pripomb, najglasnejši (pri negat. pripombah) so bili tretji. Res naše glasilo ni najkvalitetnejše; saj se ideje tistih redkih ljudi, ki pišejo, sčasoma izčrpajo. Rabimo nove, sveže ideje in s tem, seveda več novih pisateljev in pesnikov.

Smo v kritičnem obdobju, vendar ne smemo prekrižati rok. Želimo, da bi bil v uredništvu Izvira vključen vsaj po en predstavnik vsake razredne skupnosti. Ni nujno, kaj naj bi Izvir vseboval, da bi pritegnil široko število bralcev in pridobil na kvaliteti.

KAKO SMO IZRAŽALI SVOJE MISLI V BARVAH NA PAPIRJU IN V DRUGIH TEHNIKAH?

V začetku je vladalo veliko zanimanje za likovni krožek, kar kaže tudi veliko število prijavljenih, ki pa se je kmalu zmanjšalo le na 6 stalnih obiskovalcev. Zbirali smo se pod vodstvom mentorja tov. Jazbar Braneta. Delali smo predvsem s temperami in gvašem. Nekaj izdelkov smo poslali v Ljubljano, kjer je bila proslava v počastitev letalstva. Sodelovali smo na DOSP-u, sedaj pa pripravljamo razstavo, ki bo julija v Pilonovi galeriji.

MAKRAMÉ

V začetku je bilo veliko navdušenje in veliko prijavljenih. To število se je kmalu zmanjšalo. Precejšen vzrok temu je v nemogoči uri, ki je bila namenjena sestankom. Vendar je bila ta ura (14.30) zaradi nasedenosti mentorja edina možna, čeprav je ovirala učenje. Tako se zdaj že nekaj časa nismo sestali. Kljub temu nam je krožek to večino približal in nastali so že dokaj dobri izdelki.

KOT PONAVIDI JE NA KONCU ŠPORT IN ŠAH

Tudi v letošnjem letu je naše ŠŠD uspešno delovalo. Največ pozornosti smo posvečali tekmovalni plati, organizacijsko pa nismo napredovali, čeprav smo si v enoletnem programu zastavili tudi to.

V športnih tekmovanjih smo bili uspešnejši kot lani, predvsem v ekipnih panogah. Sodelovali smo na vseh prvenstvih srednjih šol in na X. DOSP-u v Piranu. Posebno pohvalo zaslužijo rokometašice, ki so osvojile prvo mesto na DOSP-u in na področnem prvenstvu.

Rokometaši so bili na DOSP-u prvi, na področnem prvenstvu pa drugi. Izkazali so se tudi nogometaši z osvojenim prvim mestom na področnem tekmovanju.

Uspešno smo sodelovali z JLA in na orientacijskem pohodu na Nanos. Jeseni so prvi letniki sodelovali na občinskem krosu. Organizirali smo športne dneve, smučanje na Kobli, medrazredna tekmovanja v nogometu in odbojki.

Delovanje ŠŠL lahko torej ocenimo za uspešno, v naslednjem letu pa bomo skušali igrati še večjo vlogo v izvenskolskih dejavnostih.

ŠAH

Krožek je začel delovati šele v sredini šolskega leta, ker prej nismo dobili mentorja. Zbrali smo se 7 x, v petkih ob 14.30 do 15.30. Udeležili smo se DOSP-a, kjer smo zasedli 5. mesto.

Predvideno srečanje z vojaki je odpadlo.

Krožek je prekinil delovanje zaradi težav s prevozom in s tem premajhne udeležbe.

SVOJE DELO SMO OCENILI IN PREGLEDALI, NEKATERI MANJ, DRUGI BOLJ KRITIČNO. SVOJE PRIPOMBE OB POROČILIH LAHKO PRINESETE ALI POŠLJETE NA UREDNIŠTVO IZVIRA, KI VAM BO SKUŠALO POSREDOVATI ODGOVORE NA VSE, KAR VAS ZANIMA.

I Z V I R

Glasilo Srednje gradbene šole "Veno Pilon"
Ajdovščina

Šolsko leto 1981/82

Izredna številka

Poročila so napisali:

Mojca Renar

Irena Baruca

Magdalena Vetrih

Bogdan Lomut

Peter Valič

Boris Kovač

Tatjana Možina

Janek Trošt

Anita Žonta

Damjana Krašna

Jelka Krapež

Nataša Bolčina

Mateja Žgavec

Rosana Čermelj

Rok Lanjšček

Borut Žgavec

Mentor:

prof. Milan Čotar